

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3460/2023
17.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драган Воларевић, адвокат из ..., против туженог Акционарског друштва за железнички превоз путника „Србија Воз“, Београд, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1157/23 од 16.03.2023. године, у седници одржаној 17.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1157/23 од 16.03.2023. године, тако што се одбија као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Првог основног суда у Београду П1 843/19 од 22.09.2021. године, која је исправљена решењем тог суда П1 843/19 од 20.12.2022. године, а **одбија** захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка од 84.100,00 динара у року од 15 дана од дана пријема отправка ове пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 843/19 од 22.09.2021. године, која је исправљена решењем тог суда П1 843/19 од 20.12.2022. године, ставовима првим и другим изреке, усвојен је тужбени захтев, па је тужени обавезан да тужиоцу за период од 01.02.2016. године до 31.12.2016. године исплати и то: на име накнаде за исхрану у току рада износ од 82.944,81 динара са законском затезном каматом од 23.12.2020. године до исплате и износ од 39.534,65 динара на име обрачунате законске затезне камате и на име накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора износ од 32.877,79 динара са законском затезном каматом од 23.12.2020. године до исплате и износ од 15.632,69 динара на име обрачунате законске затезне камате. Ставом трећим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 88.850,00 динара са законском затезном каматом од дана када наступе услови за извршење до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1157/23 од 16.03.2023. године, ставовима првим и другим изреке преиначена је првостепена пресуда у ставовима

првом и другом изреке, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужени обавезе да му за период од 01.02.2016. године до 31.12.2016. године исплати и то: на име накнаде за исхрану у току рада износ од 82.944,81 динара са законском затезном каматом од 23.12.2020. године до исплате и износ од 39.534,65 динара на име обрачунате законске затезне камате и на име накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора износ од 32.877,79 динара са законском затезном каматом од 23.12.2020. године до исплате и износ од 15.632,69 динара на име обрачунате законске затезне камате. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде, тако што је одбијен захтев тужиоца да се тужени обавезе да му накнади трошкове парничног поступка од 88.850,00 динара са законском затезном каматом од дана када наступе услови за извршење до исплате. Ставом четвртим изреке, тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове поступка по жалби од 10.200,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11... 18/20) и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог почев од 01.09.2015. године. Тужени је привредно друштво настало на основу Одлуке Владе Србије од 02.07.2015. године, као стицаоца дела имовине „Железнице Србије“ АД Београд, издвајањем, уз основање нових акционарских друштава. У спорном периоду накнада трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора била је регулисана Анексом Колективног уговора од 26.07.2006. године („Службени гласник Железнице Србије“ 4/06) и Колективним уговором ЈП „Железнице Србије“ („Службени гласник Железнице Србије“ број 4/15), тако што је накнада укључена у цену радног сата, која није посебно исказана у номиналном износу. На основу члана 57. Колективног уговора туженог, у вредност једног радног часа је укључена месечна вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 регреса за коришћење годишњег одмора, али на такав начин да је сведена на један радни час. У Колективном уговору није наведена новчана вредност спорних накнада, нити су оне новчано исказане. Оценом налаза и мишљења судског вештака за економско-финансијску област утврђена је висина накнаде за регрес и топли оброк према параметрима из Колективног уговора ЈЖТП „Београд“ („Службени гласник РС“ 37/95 ... и 7/2000).

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев на основу члана 118. тачка 5. и 6. Закона о раду, оценивши да тужени није исплатио тужиоцу трошкове за исхрану током рада и регрес за коришћење годишњег одмора.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, налазећи да када уговором о раду и Колективним уговором није утврђена висина накнаде за топли оброк и регрес већ је одређено да се урачунавају у цену радног сата, због чега запослени не може посебно остварити накнаду ових трошкова према

параметрима из Колективног уговора који није био на снази у спорном периоду, јер је то право остварио кроз вредност обрачунатих и исплаћених часова рада.

Врховни суд налази да се основано ревизијом указује да је побијана другостепена одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

Чланом 104. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/2005, 61/2005, 54/09, 32/13 и 75/14) прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду, а према одредби члана 105. став 3. закона, под зарадом се сматрају сва примања из радног односа осим накнада трошкова запосленог у вези са радом из члана 118. тач. 1 и 4. и других примања из члана 119. и члана 120. тачка 1. овог закона. Одредбом члана 118. став 1. тачка 5. и 6. истог закона је прописано да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду и то за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора. Чланом 121. став 1. закона је прописано да је послодавац дужан да запосленом приликом сваке исплате зараде и накнаде зараде достави обрачун.

Врховни суд сматра да када општи акт, уговор о раду а ни обрачунска листа зараде не конкретизују и не врше раздвајање исплаћеног износа, односно када се из утврђене вредности радног часа не може утврдити који износ представља накнаду трошкова исхране и регреса, правилан је став првостепеног суда да то право тужиљи треба признати по члану 118. Закона о раду. Имајући у виду да тужени на кога пада терет доказивања, није до закључења главне расправе извршио прецизирање и раздвајање регреса и топлог obroка у структури зараде тужиоца, то је правилно првостепени суд усвојио тужбени захтев.

По оцени Врховног суда, накнада на име трошкова исхране у току рада и трошкова регреса за коришћење годишњег одмора, мора бити одређена линеарно за све запослене, што значи да ови трошкови морају бити исплаћени свим запосленима у истом износу, без обзира на њихову стручну спрему, звање и радно место. Без одређивања висине накнаде у номиналном износу, она не би била иста за све запослене, већ би била у директној сразмери са коефицијентом радног места, што се не може прихватити и не би било правилно, а како то правилно закључује првостепени суд. У конкретном случају тужени у току поступка није доставио суду акт којим је одређена висина тражених накнада, из чега се основано може закључити да исти није ни донет. Имајући ово у виду, као и да одредбом члана 57. Колективног уговора („Службени гласник РС“, бр. 4/15, која је идентично регулисана и Анексом Колективног уговора „Службени гласник РС“ бр. 4/06), није извршена конкретизација овог права у погледу одређивања висине тражених накнада, јер се кроз одређивање накнаде трошкова за исхрану и регрес у оквиру или кроз вредност радног часа не може утврдити у којим износима је запосленима признат, па се не може се прихватити навод туженог, као ни закључак другостепеног суда, да су запосленима, па и тужиоцу, ови трошкови исплаћени кроз исплату зараде, урачунате кроз вредност радног часа.

Врховни суд налази да је првостепеном пресудом правилно усвојен тужбени захтев, јер је првостепени суд правилном применом материјалног права закључио да тужилац има право на накнаду трошкова за исхрану и регрес, с обзиром да Колективним уговором туженог, као ни другим општим актом, у спорном периоду висина ових накнада није вредносно исказана ни утврђена, нити је тужени доказао да

ју је исплаћивао запосленима (будући да ове накнаде морају бити одређене у истом номиналном износу за све запослене без обзира на њихово радно место, стручну спрему и коефицијент за обрачун и исплату плате), што чини основаним тужбени захтев којим тужилац потражује досуђене износе на име накнаде трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, чија висина је утврђена оценом налаза и мишљења судског вештака према параметрима из колективног уговора, ЈЖТП „Београд“.

Како је преиначена другостепена пресуда и одбијена жалба туженог, поводом ревизије тужиоца, то је преиначена побијана другостепена пресуда и у погледу одлуке о трошковима, тако што је потврђена одлука о трошковима првостепеног поступка, а одбијен захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Имајући у виду наведено, Врховни суд је применом члана 416. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Тужилац је успео у поступку по ревизији, па му, на основу чланова 153. став 1, 154. став 2. и 163. став 2. ЗПП, припадају и опредељени трошкови ревизијског поступка. Висина је одмерена на име тражених трошкова и то: за састав ревизије од 18.000,00 динара, према важећој Адвокатској тарифи, као и на име судских такси за ревизију 26.440,00 динара и ревизијску одлуку 39.660,00 динара, одмерено према тарифном броју 1. и 2. таксене тарифе Закона о судским таксама („Службени гласник РС“ број 128/24...106/15).

На основу изнетог, применом члана 165. став 2. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић